

FINLANDSSVENSKARNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE

Fris-Nytt 1/2024

Fris-Nytt 1/2024

Innehåll:

- ↳ **Ordförande har ordet**
- ↳ **På inspelning av Filosofiska rummet**
- ↳ **Föreningsrapporter**
  - *Skånegillet upplevde musikprojektet Bottenviken*
  - *Nylandsgillet firade 40 år*
- ↳ **Fris bidragsgivare**
- ↳ **Ur arkivet**
- ↳ **Grannfolkets nya pjäs**
- ↳ **Kalendarium se fris.nu**

Ordförande har ordet

Som ordförande och för sista våren av min mandatperiod vill jag särskilt tacka förtroendevalda och medlemmar för ett gott och väl utfört samarbete. Tiden har sprungit i väg med en rasande fart. Utmaningarna för Fris och andra etniska organisationer/förbund är många och framtiden oviss på grund av nedskärningarna på statsbidrag i Sverige. Det blir att kavla upp ärmarna och rikta blickarna mot möjligheter och ljusningar, trots allt.

Förbundsordförande Jack Stenberg

På inspelning av Filosofiska rummet

Samfundet Sverige-Finland fyller 100 år och som del av jubileumsprogrammet hålls

några öppna samtal på ABF-huset. Den 6 mars hölls inspelning av Sveriges Radios program Filosofiska rummet i Kata-salen med temat "Nya tider och nya identiteter - om Sverige, Finland och Nato".

Gäster i panelsamtalet var filosofiprofessor Bengt Kristersson Ugglå (Åbo Akademi), finlandssvenska journalisten och författaren Philip Teir samt sverigefinska journalisten, musikern och författaren Thella Johnson.

I samtalet, som leddes av programledare Cecilia Strömberg Wallin, diskuterades bland annat hur ländernas historia format dagens självbild och kollektiva identiteter. Begrepp som "minneskultur" i Finland och "glömsketskultur" i Sverige jämfördes, samt drogs både paralleller och formulerades vissa olikheter mellan länderna beroende på kontext för den som hade ordet. Ett tankeväckande samtal som kan höras i efterhand [på SR:s webbplats](#).

Föreningsrapporter

- *Skånegillet upplevde musikprojektet Bottenviken*

En februarikväll besökte Skånegillet Palladium i Malmö för att se och höra "Bottenviken".

Love Antell, Mattias Björkas och Thella Johnson har tidigare på var sitt håll tolkat musik från Finland på svenska. Som en av våra medlemmar uttryckte efter konserten "kändes skönt inombords"

Tack Svenska kulturfonden i Finland för bidrag!

Text och foto: Monica Eckermalm

- *Nylandsgillet firade 40 år*

FNYS, Finlandssvenska Nylandsgillet i Stockholm, bildades 1983 och föreningen fyllde 40 år 2023. Detta ville vi fira!

Festligheterna gick av stapeln den 20 januari 2024 på Hartwickska huset på Södermalm. 47 personer deltog. Gästerna hälsades välkomna med bubbel och det bjöds på en läcker buffé.

Håkan Lönnqvist (bilden), ordförande i Svenska Österbottningar i Upplands Väsby, underhöll oss genom att leda allsång med finlandssvenska sånger - den finlandssvenska visskatten är stor!

Festtalet hölls av Ebba Witt-Brattström, professor emerita i nordiska språk vid Helsingfors universitet. Temat var den finlandssvenska kulturen, hon jämförde bland annat med de andra nordiska ländernas flaggdagar. I Finland flaggar man främst för kulturen.

Ebba Witt-Brattström.

Föreningen fick uppvaktningar från Fris, Åbolandsgillet i Stockholm, Ålandsgillet i Stockholm, Föreningen Svenska Österbottningar i Upplands Väsby och Föreningen Svensk-Finlands Vänner. Dagen avslutades med Modersmålets sång, text och musik av Johan Fridolf Hagfors.

Text och foto: Barbro Graeffe

Fris bidragsgivare

Fris verksamhet finansieras 2024 av Undervisnings- och kulturministeriet (UKM) och Svenska kulturfonden i Finland.

Undervisnings- och kulturministeriet (UKM) ansvarar för utvecklandet av ungdomspolitik och politik som rör utbildning, forskning, kultur och idrott i Finland. Därtill

främjar och stöder UKM samarbeten som gäller kultur och utbildning. Av UKM får Fris understöd för att bevara och främja finlandssvensk kultur och finlandssvenska intressen i Sverige. Där ingår informations-satsningar, intressepolitisk verksamhet, kulturevenemang och att stötta medlemsföreningarna i deras arbete.

Svenska kulturfonden i Finland verkar bland annat för att stödja och stärka det svenska språket och den svenska verksamheten i Finland, samt för att stödja finlandssvensk samhörighet och identitet. Fris tilldelas årligen ett förbundspaket, som i sin helhet fördelas till medlemsföreningarnas verksamhet, i syfte att upprätthålla finlandssvensk kultur, identitet och tradition. Medlemsföreningarna uppmanas därför uppmärksamma understödet i samband med genomförandet av de aktiviteter som bidragen beviljats för. Deras logga ser till exempel ut som följer och kan laddas ned [här](#).

Läs mer om UKM [här](#) och om Svenska kulturfonden i Finland [här](#).

Ur arkivet

Helge Svens, från Umeå Finlands-svenskar, tar oss tillbaka till förbundets mer dansanta era med en bild från en folkdanskurs i Ramnäs på 80-talet.

Första raden: Anita Högnäs, Ingrid Saarenmaa, Stina och Kim Hansson, Johan Svens, Eila Dahlback och Birgitta Svens. Översta raden: Gösta Östman, Eva-Lena Åkerman, Helge Svens, Ragni Stormblad, Erik Enegren, Lars Holmström, Vilhelm Stormblad, Anja Dahl, Erik Dahl, Marjatta Stenlund, Berit Östman, Bror Dahlback och Runar Stenlund.

Förr hade många av föreningarna i Fris folkdansgrupper som förde den finlandssvenska folkdanstraditionen vidare. Det här hakade Fris på i början av 1980-talet och ordnade en kurs i Ramnäs där instruktörerna Stina och Kim Hansson från Finlands svenska folkdansring kom över och lärde ut finlandssvenska folkdanser. Vid träffen samlades dansare från Västerås, Uppsala, Fagersta, Ludvika och Torshälla.

Det här var starten för föreningarna att delta i det nordiska folkdanssamarbetet. I Nordleks regi arrangeras det vart tredje år en nordisk folkdansstämman kallad NORDLEK. De nordiska länderna turas om att arrangera stämman. Bland annat besöktes stämmorna i Vejle (1991), Linköping (1994) och Vasa (1997) av dansare som representerat Fris.

Text: Helge Svens

Grannfolkets nya pjäs

Teaterföreningen Grannfolkets pjäs *Damholken* har premiär på Hjorthagens kulturhus den 15 mars.

Kalendarium se fris.nu

**Nästa Fris-Nytt utkommer v. 24
Manusstopp 3 juni 2024**

Välkommen till Fris

Besök: Bellmansgatan 15 NB, Stockholm

Mejl: kansli@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0)72-329 31 31

Förbundsordförande: Jack Stenberg

Mejl: ordforande@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0) 70-717 44 85

Instagram: @fris.nu

Facebook/Messenger:

@finlandssvenskarnasriks

Hemsida:

www.fris.nu

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, Fris, är centralorganisationen för finlandssvenska ideella föreningar som är verksamma i Sverige. Fris grundades 1969 och idag har förbundet cirka 890 medlemmar fördelade på 16 föreningar runt om i landet som alla arbetar för att främja finlandssvensk kultur och finlandssvenska intressen i Sverige och Finland. Fris bedriver informationsverksamhet för ökad kunskap hos Sveriges befolkning om finlandssvenskarna genom att anordna och delta i olika slags kultur-, samhälls- och fritidsaktiviteter samt samarbeta med och påverka organisationer och myndigheter i Sverige och Finland.